

DEBRECENI VÁRADI ÉRTELTŐ.

Vasárnap Nov. 3-án 1850.

45.

2-ik félév, 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéyményekkel hetenkint megjelenik. Félévi előfizetés helyben 1 ft. 30 kr. — postán bár hová 2 ft. 30 kr. ezüst-pénzben; évnegyedi előfizetéssel is rendelkezhetni, u. m. October — November — December — három hónapra helyben 50 kr.; postán bár hova 1 ft 50 kr. pengő pénzben. — Elfizethetni mindkét városi tudakozó intézetben. —

Egy példány ára 4 kr. p. p.

(D. 127.) HIRDBETNYÉNY.

a' cs. kir. katoná-élelmezés-hivatal részéről:

5-dik november 1850. Derecskén **kenyér-szerződés**, és a' megye pénztárából fizetendő **tűzifa, szalma, és gyertya szerződés**.

13-dikán Debreczenben reggeli 9 orakor megpepéntárából fizetendő **tűzifa, szalma, és gyertya szerződés** Debreczenben, Karcagon, Nyiregyházán, Szathmáron és N. Bányán szállásolt katonaság szükségére.

12-kén és 26-án Debreczenben: **magazinális korpa** eladása.

19-kén csakugyan Debreczenben, **muszka-árpadara és muszka-zsákok** árvereltetés általi eladása fog tartatni. (1. 4.)

(NV. 114.) Eladó birtok. (1. 3.)

Nagy Váradtól félóra járás Szöllös faluban, egy nagy udvaron két telek, csűrös kert, veteményes, szilvás és lucernás nagy kert, hozzá járuló kaszáló, szántó földek 45 köblös, kedvező feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni a' Várad-i intézetben.

(D. 216) Száraz hántott-fák (egy nevezett varga-fa.) (1. 3.)

15 oll, szokott hosszúságában a' Sámsoni hártában, igen közel a' helységhez, — összesen vagy öllönként is eladó. — Értekezhetni Debreczenben Nagyujtácán 1606-ik számú ház tulajdonosával, egyszersmind a' tudakozó intézetben.

(NV. 112.) Eladó ó-borok. (1. 3.)

Báró Döry árváknak Kőji pincéjökben nagyobb mennyiségű 1844. 1845. 1848. községes — egy 1843. 1844. 1845. 1846. 's 1848-iki **bakator boraik** részenként is eladók lévén — azoknak áráról értesítést ad bérmentes levelekre a' Margitai cs. kir. posta utján Monospetriben Klobusicky Ede.

(D.) ZONGORA TANÍTÁS.

Mivel az iskolatanítási időszak bekövetkezett, felszólítanak mind azon tanulni kívánó ifjak, kik e' **legszebb művészet egy-két** legalaposabb tanítási módszerént tanulni ohajtanak, hogy néhány üres óráim levén csak még, mielőbbi bejelentéseket elvárom; és velem bővebb értekezésre utastást nyerhetni — a' Debreceni tudakozó intézetben.

(NV. 113.) Eladó részjóság. (1. 3.)

Bihar megyébe kebelezett Álmosdi rész jóság, mely első oszt. egy tagba jó föld 67 1/2 köblös, és curiális föld, melytől 30 p. for. fizetnek évenként, és Regale Beneficium. Ugyazint Érméjében egy tagba 58 köblös osztályozott és más helyen 17 1/2 első osztályú szántó föld, szabad kézből eladó. Kinek kedve lenne e' birtokokat megvenni személynesen vagy bérmentes levél által értekezhetik N. Várad-Olasziban Kuthy Károly urnál 406. szám alatti háznál, avagy Dusesden fő birtokos Középesy Jánossal.

(NV. 115.) Hirdetmény. (1. 3.)

A' Belényesi járásba Dusesd egész birtok bérbe adandó minden major földjeivel, kaszáló 's erdejével, pálinka ház 3 üstel, gazdaságához tartozandókkal, héres öhrök szekerekkel 'stb. ellátva, széna, szalma, marha, sertésekkel, 'stb. Értekezhetni V. Olasziban Középesy háznál, avagy Dusesden a' birtokos **Középesy Jánossal**.

(D. 214.) Árverési jelentés. (2. 2.)

Folyó évi November 9-kén a' debreceni cs. kir. katonai korodában nyilvános **árverés** fog tartatni az 1851-diki évre (azaz első Decembertől 1850 — egészen october utolsóig 1851) a' szükséges **főztelekre, italokra, orvosi és egyéb szükségekre**; minélfogva az áruszerzők felkéretnek (a' szükséges vádiummal ellátva) a' kirendelt napon reggeli 9 órakor a' cs. k. katonai korodai iródájában megjelenni.

Vegyes hírek.

— Pest. Biztos forrás magánlevélből értesültünk a kereskedelmi miniszter ur azon határozott nyilatkozatáról, miszerint a Pozson–Esztergom közti vasutvonalnak jövő november 16-án 25két török-szabad el kell készülnie, hogy akkor az egész Bécs–Szolnok közti délkeleti vaspálya a közönség használatára — egyelőre ugyan csak személy-szállításra — megnyitathassék. A munka mindenütt megfeszített erővel folytattatik. Akkor aztán Szolnokról Bécsbe egy nap alatt lehetend utazni, 's Pestről d. e. 11 órákor indulva esvère Bécsben lehetünk.

— Bécs, oct. 24. Lesz-e háboru vagy nem? E' kérdés foglalkodtatja e' pillanatban a' continens egész hirlapvasó tömegét, és a' minduntalan változó mozzanatok szerint folytonos hullámzásban tartja az olvasókat, hirlapokat és a' — bürzét. — Az utóbbi bécsi lapok igen is harcias hangot váltottak, 's különféle változatokban folytatják a' hadi nótát, mit néhány nap előtt a' két kormánylap, a' Reichszeitung és Correspondenz oly erős accordban megkezdték. Az ODP. oct. 24-iki számit ily epigrammaticus rövidségű vezércikkkel nyitja meg: „Az ezüstfolyam ma áthaladta a' vonalat, fölülszökcent 20%-en. A' harcias intézkedésekről hírek számosabbak voltak mint eddig. A' tudomásunkra esett részletek igenis határozottan oda mutatnak, hogy minden lehető eseményre készen kell lenünk. A' kanóc még nem érinté a' gyújtólyukat, még mindent kardesapás nélkül kiegyenlíthetni. De a' hard jele fenyegetőleg áll a' német egen. Hogy szövetségi seregek küldettek Kurhessenbe, az kétségtelennek látszik; a' bajorok e' pillanatban már alkalmassint benyomultak. A' koczka el van vetve. Most arról van szó, vajjon Poroszország elismerendi-e a' szövetségnek végrehajtói jogát vagy jegyzékirataiban tiltakozását tiltakozó fegyverekkel támogatandja. Ezek azon kérdések, melyek körül minden forog. Hiszszük hogy Bécsben készen vannak a' határozattal — az iránt, béke legyen-e vagy háboru, a' határozatnak Berlinből kell jönnie.“ — Azonban a' legutolsó (oct. 26-ik) lapok már szelidebb hanguak, 's ismét a' békeremény felé hangolják a' kedélyeket. Azon hir, hogy egy porosz herceg a' császárnak az osztrák határokig eléje utazik, hogy neki a' sziléziai vonal áthaladása alatt tisztelgő kíséretet nyújtson, a' közeledés lehetőségébeni hitet ismét erőre juttatá, mint nem kevesebb azon tény, miszerint a' két vetélyző hatalmasság követeli viszonyosan folytatást illető állomásaikon vannak mindez óráig, pedig a' villogó kardoknak összecsapását csakugyan a' követek visszahívásának kellend megelőznie, formai kifejezésül annak, hogy a' viszony és barátságos indulat fonala a' két hatalom közt végkép ketté sza-

kadt. Annyi mindenesetre áll, 1) hogy a' fegyvereket csak engedékenység tarthatja meg hüvelyükben; 2) hogy az engedő fél csak Poroszország lehet, mely hogy a' német patriotismusnak e' valódi tényére hajlandó, vagy kénytelen-e? a' legközelebbi jövő megmutatandja. — A' porosz kormány lapok, melyek eddig fáradhatlanok voltak az északi és déli Németország közli elválasztó hézag minél melyebbre ásásában, most egyszerre a' szerencsétlenségnek elismert és „botrány“—nak (Aergernisz) nevezett háboru okát egyenesen Ausztriára hárítgatják — Az Oestr. Correspondenz erélyesen és határozottan „protestál“ a' Deutsche Reform ily szellemű legutóbbi nyilatkozata ellen, 's viszontlátásul kifejté, mikép a' német bonyodalmak kiindulási pontja Poroszországban keresendő, — míg Austria a' jog terét soha lábai alól elnem veszté, 's ámbár óhajja a' békét, de ha e' jogát összecsapás nélkül meg nem védheti, az önvédelem és önfentartás harcára készen áll. — „Itt — ugymond — becsület és állami létezés van kérdésben.“

— Bécs, oct. 24. Minden kornak megvan a' maga ügye, mely majd fenyegető, majd engesztelő szárnyaival neuzetek sorsa fölött lebeg, és millió kebel a' kétes remények nehéz fohászaitól dagad, míg nem tudják, hogy az isten könyvében megirt végzetet könyező, vagy derült szemekkel fogják-e olvasni. Ily ügy most a' német kérdés, mely Europa lakosait mindinkább ébren tartja, mert gondolják, hogy „scintilla parva magnum saepe incendium excitat.“ Hanem mi úgy hiszszük, hogy azok, kik a' jelen politikai rég készülöben levő panorámát figyelemmel vizsgálják, biztosak lesznek, mikép minden „scintilla“ elfojtand az „unitis viribus“ szentesített jelszava; midőn az eddigelő kívül vitorlázott német kisebb hatalmasságok is hajlandók már a' béke és egység kitüzött lobogójáról hirtelmes varsói parthoz simulni.

Kormányunk tegnap miniszteri ülést tartott ő felsége elnöklete alatt, melynek fő tárgya a' német és olasz ügy volt, határozata pedig lön: hogy Magyarországól 12,000, Olaszhonból 18,000nyi fegyveres erő induland Bécsben keresztül Csehország határszéleire, és minden szükségelt intézkedések fogantathva veendő, a' csirázni képzelt háboru megelőzésére.

Bécs, oct. 25. Tegnap reggel 7 órákor indult el ő cs. felsége Varsóba; hg Schwazenberg miniszterelnök, 's több nagyobb kíséretében. Ő 8 fe 2 óra 40 perckor d. u. Oderberghen, és 22 óra alatt valószínűleg Varsóban fogott lenni.

— Tegnap délelőn ő fge Oderberghen ebédelt, 's utját azonnal folytatá Varsó felé, hol ma reggel 4 és 5 óra közt híbelőleg megérkezett.

— Cs. k. kapitány Karst tegnap este Berlinből érkezett sürgönyökkel császár ő fge után elutazott.

— Ma ismét két futár indult Berlinbe.

— Berlin, oct. 22. Vasárnap este az itt létező 9 gyalog ezred még igen későn kapott parancsot a' más nap reggeli kiindulásra, 's tegnap reggel csakugyan kiis vonult. Ugyancsak tegnap egész nap a' katonaságnak nagy mozgása volt észrevehető. — A' D. Reformnak Stettinből írják, hogy a' 9 ezred két százada Berlinből telegráf útján kapta a' parancsot, más nap reggel azonnal kiindulni, mely parancs teljesítve is lőn. — Erfurtból 21-éről következő tudósítás érkezett: „Még tegnap este egész váratlanul érkezett parancs folytán összes helyőrségi csapataink mind kiindulnak. Ma korán reggel a' 19 gy. ezred két zászlóalja vonult ki, szintugy a' 24. gy. ezred is e' nap hagyta el Erfurt vidékét. Őket követendi a' 31. gy. ezred, melyből még 2 zászlóalj itt van, ezek legrégibb helyőrségünk. Ellenben Berlinből még ma váratnak csapatok. Az említett ezredek Gothán keresztül Kurhessenbe mennek, 's mint mondják a' porosz hadi utat Hessenben szállják meg. — Eisenbachból írják: „Ma délután 4000 emberből álló minden fegyver- membeli porosz csapatok mennek rendkívüli vonatokon a' hesseni határokra, részünt még ma itt maradtak, holnap reggel indulandók. — A' Wetzlarnnál táborozó csapatok Bonin tábornok vezérlete alatt parancsot kaptak a' Thüringenben álló csapatokkal egyesülni. Ezek tegnap indultak az alsófeldi és hersfeldi hadi uton Erfurt felé, 's legfőlebb 26-án érnek a' szász nagyhercegi területhez. — Weimar Fulda völgye is hadi alakot öltend. 20-ról onnan hivatalos tudósítás érkezett az iránt, hogy egy porosz hadtest fog Weimar azon részeibe helyzetetni, melyek Hessen és Bajorországgal határosak. Ezek a' porosz hadi mozgalmak iránt a' német lapokban közölt hírek, melyeknek ama tudósítás is fontosságot kölcsönöz, hogy hg Radziwill és gróf Gröben tábornokok (a' két fegyelőd hadtest vezérei) parancsot kaptak bizonyos esetlegességek bekövetkeztével, melyek pontosan meg vannak határozva, azonnal Hessenbe bevonulni, a' nélkül, hogy újabb rendeletet várnának. Egyszersmind határozottan, bár részletezés nélkül, állítják, hogy épen most itt a' hadi esetlegesség már bekövetkezett, 's a' legközelebbi napokban e' tekintetben fontos eseményeknek nézhetni előjük. A' neue preussische Ztg. pedig azon hirt hozza, hogy a' porosz kormány elhatározá a' bajor csapatokat Kurhessenben megtámadni. De a' mi legfontosabb, az, miszerint Anglia és Poroszország közt szerződés

kötetett 's alá is iratott, mely bizonyos esetekre véd- és dacszövetséget képez.

— Varsó, octob. 18. F. hó 15-én az orosz császár itteni nagy táborába érkezett; fényes kíséretében gróf Orloff tábornoki segéd is jelen volt. A' cár megérkezése a' herceg helytartó 50 éves szolgálati jubileumával összecsisik, mert ez 17. tartatott, miután egy nappal előbb Miklós és Mihály n. hercegek, a' cár fiai is, számos kísérettel megérkeztek. 17-én már korán reggel megteltek Paskievitsch hg teremei zászlósok, püspökökkel, az ország 's az összes hivatalok küldötteivel, megjelentek az orosz birodalom mindazon ministerei, kik a' cárt Varsóba követték, továbbá eljöttek a' cár fiai, végre a' cár maga, követe a' württembergi korona herceg, Frigyes németalföldi, Frigyes hessenkasseli, Keresztély schlesvigholsteini hercegek, a' porosz követ 's sok más idegen urak által. A' cár üdvözlő fővezérére 's méltányló beszédében, melyben a' herceg tetteiről dicsérelőleg emlékezett, különösen kiemelte, hogy a' persák és törökök hatalmát megtörte, Lengyel- és Magyarországot legyőzte. Erre a' cár fővezérére a' sok tiszteleti örségeken keresztül, melyek császári parancsra a' hercegi palota teremeiben és kapuiból föllállítva voltak, az ujazdowi piacra vezeték, hol a' herceg vadászrezrede tisztelgett, 's az összes tábornoki kar az összes törzstisztekkel egybegyűlve voltak. Itt a' cár vezérének egy gyémánt fölretné 's sz. György képével ellátott tábornagyi pálcát nyújtott át. — A' hg meghajtá térdeit ura előtt, de ez azt meg nem engedvén, őt megölelé. Ágyu dörgések hirdetek e' jelenetet, melynek tanuja egy elláthatlan sokaságu néptömeg volt. — Erre a' vadászrezred élére állt a' cár, 's vezére előtt kétszer álléptetelt, megtevén neki a' szokásos katonai tisztelgéseket, végre az összes külhercegekkel palotája küszöbőig kísére.

A' porosz király az orosz fővezér iránti figyelmét azzal tünteté ki, hogy egy követséget küldött hozzá, melyben a' herceg nevét viselő porosz ezred összes tisztirangjai az ezredestől le az altisztig képviselve voltak. Dánia az elefántrendet küldé neki. Wellington maga legszivesb üdvözléit üzené.

A' cár, mint hallik, az egész telet Varsóban töltendi, mely már most az europai diplomatia központjává lenni igérkezik. Legközelebb az austriai császár 's a' porosz király váratik, ki miként eleinte mondatott, Brandenburg ministerelnöke által akará magát képviseltetni, most azonban személyesen megjelenend.